

Filosofie na theologických fakultách

Místo a význam kateder filosofie na theologických fakultách přímo závisí na místě a významu theologických fakult na státních (nebo nestátních) univerzitách (eventuelně mimo ně). Každou eventualitu je třeba posuzovat zvlášť. Jde-li o církevní theologickou fakultu (ať už konfesionálně výlučnou nebo více či méně ekumenickou), bude nepochybně hodně záležet na vztahu této církve (těchto církví) ke světu. V celých dějinách křesťanství lze sledovat přetrvávající tendence k distanci od světa, zejména pak od světské kultury. Také dnes můžeme pozorovat celá velká církevní nebo kvazi-církevní společenství, jež se odvracejí od okolního světa a jeho kultury a orientují se jen na vlastní vnitrocírkevní prostředí. Pokud mají zájem na něčem mimo, tedy na získávání nových členů a přívrženců a jejich přivádění do vlastního, jinak více méně uzavřeného společenství. Protože v základech takové orientace je jakási neupřímnost, resp. neochota přiznat si faktickou závislost na okolním světě, zejména však nevůle rozumět víře, přemáhající svět, jako reformující a obnovující moci, jež nenechává žádnou světskou sféru na pospas zkáze, ale právě naopak se přednostně obrací s dobrou zprávou k těm, kteří hynou, a vůbec ke všemu, což bylo zahynulo, nemůžeme takovouto orientaci považovat za oprávněně křesťanskou, resp. evangelijní a necháváme ji zcela stranou. Pokud naopak bylo takové „misomúzectví“ v konkrétním společenství překonáno, nutně se klade také otázka, zda filosofie představuje to, co musí být také přemáháno ve smyslu reformování, revize a nápravy, anebo zda jde o zlo, které musí být přemáháno cestou potlačování a likvidace. A pak je tu ještě otázka, zda toto potlačování a zejména definitivní likvidace nemají být ponechány Bohu jako nejvyššímu soudci, který na konci dnů bude soudit živé i mrtvé (ve smyslu evangelijního podobenství o koukolu uprostřed obilí).

(Praha, 950621-1.)